

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGre
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

РІК XI.

№ 61 (1268).

ЧЕТВЕР, 23. ТРАВНЯ 1929.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, MAY 23rd, 1929.

№ 61 (1268).

VOL. XI.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ БРУТАЛЬНОСТІ БЕРЛІНСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ.

Комуністичні послани в прусській союмі не дали говорити соціал-демократичному міністрові Гжезіньському; 12 послів виключено з союму на сім днів. — Берлінська поліція заборонила дві робітничі газети.

БЕРЛІН, 15. травня. — Демонстрації проти бруталності поліції продовжуються. Завзята боротьба вивязалася, коли поліція напала на робітничу демонстрацію у Пренцлау та хотіла арештувати Червоних Фронтівиків, що взяли участь у демонстрації в своїх уніформах. На засіданні міністрів внутрішніх справ усіх німецьких штетів, що відбулося під головуванням Карла Северінга, федерального соціал-демократичного міністра внутрішніх справ, рішено видати розпорядок про заборону організації Червоних Фронтівиків по цілій країні. На понеділковій сесії пруського союму прийшло до бурливих сцен. Коли пруський міністер внутрішніх справ Гжезіньський з'явився в союмі, комуністичні послани привітали його окликами: "Убийник!" Він не зміг продовжити своєї промови і мусів відступити місце комуністичному послові Касперові, який домагався усунення Цергібеля, соціал-демократичного шефа берлінської поліції, що приказав стріляти до робітників підчас і після першотравневих демонстрацій.

Каспер домагався також відкликання розпорядків про заборону робітничих демонстрацій і закриття центрального комуністичного органу "Роте Фане". Він домагався також, щоб поліція, винна за вбивство робітників підчас першотравневих демонстрацій, були поставлені на суд. Визиваюча промова Гжезіньського обурила комуністичних послів і вони заглушили його цілком. Соціал-демократичний голова союму Бартелед виключив тоді 12 комуністичних послів з союму на сім днів. Наперекір розпорядкові Бартеледа, виключений комуністичний посол Абель увійшов до сали точно в 3-ій годині, саме в тій хвилі, коли ховали другу групу убитих берлінських робітників, і вимовив коротку промову, в якій вшанував пам'ять убитих та обвинувачував уряд за вбивство робітників. Комуністичні послани відповіли тоді "Інтернаціонал" і вийшли з сали. Політичний департамент поліційної президії проголосив негальною газету "Штурм Фане", видану на місце забороненої "Роте Фане". Заборонене видання "Штурм Фане" забрали в друкарні і власника друкарні арештували. Шеф поліції Цергібель заборонив також робітничу газету "Монтасцайтунг" до 10. червня за статті, в яких п'ятовано бруталність поліції в першотравневих днях.

В НАСЛІДОК ЕКСПЛОЗІЇ У ШПИТАЛІ ЗАГИНУЛО 124 ЛЮДЕЙ.

КЛІВЛЕНД, Огайо, 19. травня. — В наслідок експлозії і вогню в місцевім шпиталі Клівлендської Клініки загинуло до сї 124 осіб. Експлозія наступила минулої середи в півниці клініки, де були зложені фільми експ-рей. Усіх вибухів було три. Найбільше загинуло пацієнтів, які не мали сили втічи. Між загинувшими є славі лікарі й доглядачка, а також фаермени і поліцаї, які прибули на ратунок. Отруйний газ з фільмів був такої убійчій, що багато осіб померло, як вже були на дворі на свіжім воздуху. Інші померли в шпиталях протягом останніх чотирох днів. До побільшення нещастя спричинилося те, що в лабораторії вибухли різні хемікалі і поширили полум'я та отруйні гази. Коли наступила перша експлозія, в будинку було більше як 300 осіб. Друга експлозія наступила за 15 минут, а третя в кілька минут пізніше, коли фаермени й поліція були вже в середині й вели ратунок у акцію.

СВЯТО 1. ТРАВНЯ В НОВІЙ СКОШІЇ.

Майнери в Гасе Бей, Нова Скошія, відсвяткували день Першого Травня в неділю, 5. травня. Масовий мітинг мав відбутися 1. травня, але падав дощ і його відложено до неділі. Мітинг відбувся під головуванням Джорджа Милі. Промовцями були Мордок Клак і Дж. Б. МекЛадден. У своїх промовах вони зробили огляд робітничого руху по цілій світі і вказали, що майнери Нової Скошії, якщо хочуть зробити якінебудь успіхи, мусять покітяться з Юнайтед Майн Воркерс оф Америка та її політикою.

Ухвалено одностайно дві резолюції, які протестують проти засуду тов. Ваари й товаришів у Торонто та домагаються їх негайного звільнення.

ПІДЧАС ЗЕМЛЕТРУСУ ЗАГИНУЛО 80 ОСІБ.

ЛОНДОН, 20. травня. — Делеша до "Дейлі Мейл" повідомляє, що підчас землетрусу в Карахісарі, в Туреччині, загинуло 80 осіб і більше як 100 було тяжко ушкоджених. Делеша каже, що 1,000 домів було знищених і удивні дощі та повині утруднюють ратунок у акцію.

Фен Ю-Сян виводив війну націоналістичному урядові

"Християнський генерал" закидає Чан Кай-Ши розтрату державних фондів і використання уряду президента для особистих цілей.

ЛОНДОН, 20. травня. — Кореспондент "Дейлі Мейл" в Шангаю повідомляє, що маршал Фен Ю-Сян проголосив війну націоналістичному урядові під проводом Чан Кай-Ши. Вибуху одної з "найбільших китайських воєн" сподіються кожної хвилі, каже кореспондент. Обі сторони концентрують війська у провінціях Гонан і Шенсі або на кордонах і пригтовляються до війни. Делеша каже, що проголошення війни Фен Ю-Сяном було його відповіддю на ультимат Чан Кай-Ши, виданий минулого тижня, який домагався, щоб Фен Ю-Сян застановив свої "воєнні приготування". У своїй відповіді Фен Ю-Сян закидає Чан Кай-Ши розтрату державних фондів і використання уряду президента для особистих цілей. Фен Ю-Сян був перше міні-

стром війни в націоналістичнім уряді. Він зрезигнував з того становища 18. березня. "Дейлі Мейл" каже, що Чан Кай-Ши скликав засідання воєної ради в Нанкіні й рішив вислати свої війська проти Фен Ю-Сяна. ЗАНЯЛИ КАНТОН І ПОТІМ ЗАЛИШИЛИ ЙОГО. ШАНГАЙ, Китай, 20. травня. — Кантон, південна столиця націоналістичного уряду, був занятий сьогодні військом провінції Квансі. Генерал Чен Чі-Танг, командант урядового війська, утік. ШАНГАЙ, Китай, 21. травня. — Побіди квансіської війська, які в понеділок заняли Кантон, таємничо відступили сьогодні з міста. Після того військо нанкінського уряду знову увійшло до міста.

АВСТРИЙСЬКІ ФАШІСТИ ПЛАНУЮТЬ ДЕРЖАВНИЙ ПЕРЕВОРОТ.

ВІДЕНЬ, 15. травня. — Реакційна газета християнських соціалістів "Вельдблат" вмістила статтю, звернену проти австрійських фашистів. Газета каже, що в Австрії всім відомо, що в осени лідери австрійської фашистської організації "Гайтнер" планують захопити владу в свої руки. Мала антанга тільки приглядається до внутрішніх подій в Австрії. На конференції, що розпочинається в Бієгороді у сідуючий понеділок, буде обговорюватися справа фашизму в Австрії. Загроза фашистського перевороту викликає недовіря чужинців до Австрії і стримує їх від фінансової допомоги їй. Фашистський переворот в Австрії викличе міжнародно кризу, бо держава малої антанги вже й без того подразнена італійськими фашистами та малярською реакцією, а коли до цих приєднається ще й Австрія для спільної акції в Європі, то можна сподіватися прикрих наслідків.

РЕВОЛЮЦІЙНА ПРОПАГАНДА В СЛОВАЧЧИНІ. ПРАГА, Чехословаччина, 18. травня. — Чеська влада захопила багато революційної літератури, що закликає Словачків до повстання проти чеського панування в Словаччині. Революційні відозви підписані словачьким революціонером Джемелікою, який перебуває за кордоном.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЛІВОГО КРИЛА БЕРЛІНСЬКИХ МЕТАЛІСТІВ.

БЕРЛІН, 22. квітня. — Відбулася делегатська конференція революційного крила берлінської філії профспілки металістів, яку скликав комітет оборони проти розколювничої політики та виключування з профспілок. На конференції було 363 делегати. 293 делегати репрезентували 151 підприємство, де працює 111,000 металістів, тобто мало не половина всіх берлінських металістів. Виключений з спілки керівник берлінської секції трубопрокатників Нідеркірхнер, відомий конференції, підкреслює, що конференція повинна запобігти розколові в берлінській філії німецької профспілки металістів, чого домагаться соціал-демократичні лідери. Лідер революційного крила

профспілок Пешке зазначив, що берлінські металісти під проводом свого бойового штабу повинні заздальгді вжити всіх заходів до боротьби, яка має бути через те, що 30-го квітня минає термін тарифної угоди в металевій індустрії. Конференція одностайно ухвалила резолюцію протесту проти розколювничої тактики реформістів, профбюрократів та виключення прихильників революційного крила з профспілок. Замість теперішнього тимчасового комітету оборони проти розколювничої політики та виключення з профспілок вибрано постійний комітет з 11-ти чоловіка. Конференція вибрала комітет для готування до наступної економічної боротьби. До складу комітету увійшло 24 представників великих підприємств.

ТОВАРИШІ В ТОРОНТО НЕ БУДУТЬ ДЕПОРТОВАНИ ДО АНГЛІЇ.

ТОРОНТО. — Канадійська Робітничя Оборонча Ліга оповістила, що департамент іміграції відтягнув обвинувачення проти тт. Сема Ленга і Джова Фарбі, на підставі якого їх затримано було для депортації до Великої Британії. На приказ іміграційної влади, цих робітників звільнено з в'язниці 13. травня, замість 9. травня, коли вони повинні були бути звільнені, чим вчинено їм велику несправедливість. Справу оборони обох товаришів веде Канадійська Робітничя Оборонча Ліга, якої адвокат два рази їздив до Оттави й перемовиував з владою, щоб добитися переслухання справи. Ліга має тепер копію листа, писаного В. Дж. Еганом, заступником міністра іміграції й колонізацій, до секретаря ма-

лярської юнії ч. 1014 у відповідь на її протест, в яким Еган каже, що це перед отриманням цього протесту департамент рішив відтягнути оскарження проти цих двох робітників. Лист від малярської юнії був у департаменті 8. травня, отже після слів самого заступника міністра, оскарження в той час були вже відтягнені департаментом. Помимо того, робітників тримали у в'язниці аж до 13. травня. Це є велика несправедливість, якої ніякий іміграційний департамент не повинен повторити на ніяким горожанині цієї країни без сильного протесту з боку робітництва. Всупереч заявам капіталістичної преси, оскарження проти обох робітників цілком відтягнено і їх випущено на волю без ніяких застережень.

ЕПИСКОПИ МЕКSIKA БУДУТЬ ПЕРЕГОВОРЮВАТИ З УРЯДОМ.

ВАШІНГТОН, 15. травня. — Перебуваючий тут архієпископ Руїз, голова мексиканського єпископату, звернувся до всіх мексиканських єпископів з запитом, чи вони згодні з тим, щоб розпочати переговори з мексиканським урядом в справі полагодження існуючого конфлікту. Архієпископ є той думки, що більшість єпископів зайвяться за переговорами. З 30 мексиканських єпископів 20 є на території Злучених Держав, 8 у Мексику, один в Гватемалі, а один в Еспанії. Якщо єпископи дадуть свою згоду на пертракції, архієпископ предложить це рішення Ватиканові до затвердження. Кажуть, що Ватикан дасть

свою згоду й уповноважить Руїза до ведення переговорів. Найважливіше питання в спорі, це рестрація полів і вимога уряду, щоб вони були уроженцями Мексики. Тепер у Мексику є 2,000 полів і більшість з них не є мексиканського походження. МІСТО МЕКSIKA, 15. травня. — Генерал Ескобар, головний командант недавнього революційного повстання, вивіз до Канади перед розгромам повстання більше як 600 тисяч долларів. Таку заяву зробив тут в інтерв'ю з журналістами бувший президент Калес, який щойно прибув до столиці після розбиття потієсько-поміщицького повстання.

РІЖНІ ВІСТІ

ВИСЛІД ВИБОРІВ ДО СAK-CONCЬКОГО СОЮМУ. ДРЕЗДЕН, Німеччина, 13-го травня. — Підчас вчорашніх виборів до саксонського союму соціал-демократи дістали величезні приміщення для 135 офіцірів і 1,600 матросів, які можуть там відпочивати після певного часу перебування на підводних човнах. Раніше залого підводних човнів мусіла їхати для відпочинку на сушу.

зааранжувала поїздку понад 100 американських бізнесменів до Радянського Союзу. Поїздка буде тривати від 15. липня до 15. серпня. Туристи обідуть 10,000 миль дороги й відвідають головні центри Радянського Союзу, включаючи Кавказ та Україну.

ЗАСУДЖЕНО ІЗ БАНДИТІВ НА КАРУ СМЕРТІ.

КИЇВ, 15. травня. — Тут засуджено на кару смерті 13 бандитів, обвинувачених за приналежність до шайки, що від 1922 року тероризувала населення. 35 інших членів шайки засуджено на різні речинні ув'язнення. Протягом останніх сімох років шайка поповнилася цілий ряд убивств і щонайменше 300 грабіжів.

ОРИГІНАЛЬНА ПОДРОЖ. Із Берліна вибирається пішки до Відня сліпий воєнний інвалід Гегер з псом-вівчарем через Гаале, Регенсбург і Пассау. Він оминає Чехословаччину тому, що не знає мови і йде довжим шляхом через Баварію. Гегер — віденський, бувший атлет з цирку Барнума. На війні був він 11 разів ранений, з цього тричі в голову. На черепі має він срібну плату. При однім нещасливім випадку ця плата зійшла з місця і він утратив зір. Берлінські лікарі-раділи йому звернутись за операцією до одного віденського окуліста. Він іде туди пішки.

АМЕРИКАНСЬКІ БІЗНЕСМЕНИ ІДУТЬ ДО С.Р.С.

НЮ ЙОРК, 15. травня. — Американсько-радянська торговельна палата в Нью Йорку